

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/447/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211220771
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211220771.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, zastúpený spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, proti odporkyni: R. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Z. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: HKP Legal, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 6, o zaplatenie 89,20 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka v časti o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi, proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 30. augusta 2012, č.k. 10C/55/2012-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o trovách konania vedľajšieho účastníka **r u š í a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Druhým odsekom výroku vyslovil, že navrhovateľovi vzniklo právo na vrátenie súdneho poplatku vo výške 9,87 Eur cestou Daňového úradu Bratislava a tretím odsekom výroku rozhodol, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie v časti zastavenia konania súd prvého stupňa odôvodnil s použitím § 96 ods. 1 O.s.p., nakoľko navrhovateľ návrh v celom rozsahu zobrať späť a konanie žiadal zastaviť s tým, že súd vzal na vedomie dispozitívny úkon právneho zástupcu navrhovateľa a konanie zastavil, v časti o vrátenie súdneho poplatku rozhodnutie odôvodnil s použitím § 11 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. V časti o trovách konania (zrejme vedľajšieho účastníka) rozhodnutie odôvodnil s použitím § 150 O.s.p.. Uviedol, že spochybňuje nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom a nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech veci. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č.k. 5Co/26/2012 a č.k. 3Cob/259/2011. Odvolávajúc sa na toto rozhodnutie potom rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu v časti rozhodnutia o náhrade trov konanie vedľajšiemu účastníkovi podal odvolanie vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu a namietol, že napadnuté uznesenie v časti výroku nepriznaní práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 M Cdo/5/2006. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje také dôvody, pre ktoré by mohla byť aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. dôvodná a správna. V napadnutom rozhodnutí sa jedná o svojvôľu súdu, ktorá nie je prípustná. O procesnej disciplinovanosti vedľajšieho účastníka v tomto prípade nemôže byť spor a to z dôvodu, že vedľajší účastník si uplatňoval v konaní iba 2 úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenia. V predmetnom konaní neexistuje dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p. Aplikácia tohto ustanovenia by bola možná skôr naopak, teda v prípade, ak by bol v konaní úspešný navrhovateľ a odporca ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové či sociálne pomery nebol zaviazaný súdom na náhradu trov konania. Vedľajší účastník v konaní vystupoval na podporu odporcu, proti ktorému podal navrhovateľ predmetný návrh. Zo späťvzatia

návrhu na začatie konania nevyplýva z akého dôvodu vzal navrhovateľ svoj návrh späť. Podstatným pre právne posúdenie veci je, že nárok uplatňovaný navrhovateľ nebol uplatňovaný dôvodne, resp. bol premlčaný podľa ust. Občianskeho zákonníka. Súd mal v tomto prípade rozhodnúť o trovách konania v súlade s ust. § 146 ods. 2 O.s.p. veta prvá a zisťovať či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojím nedôvodne podaním návrh nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Tým, že navrhovateľ zobral žalobu späť v celom rozsahu zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy konania z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a o ich priznanie vedľajší účastník žiadal. Už pri zohľadnení základných skutkovo právnych okolností konania iniciovaného navrhovateľom je nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom aj v tomto prípade bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom spolu s vedomosťou, že dlh odporcu bol v čase podania návrhu premlčaný. Je zároveň nepochybné, že navrhovateľ sa od počiatku konania spoliehal na právnu negramotnosť odporcu (spotrebiteľa) a po pristúpení vedľajšieho účastníka a vznesení námietky premlčania jeho právnym zástupcom bol nútený bez ďalšieho vziať svoj návrh späť, tzn. že odporca bol v konaní úspešný vďaka úkonu vedľajšieho účastníka, za ktorý vedľajšiemu účastníkovi nebola napadnutým uznesením priznaná náhrada trov konania. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka, nemohla byť daná ani zo strany súdu. Námietka premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotno-právnych predpisov a bez právneho posúdenia bez veci a bez vznesenej námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako v mnohých iných prípadoch. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil v časti výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania alebo aby Krajský súd v Trnave uznesenie súdu prvého stupňa zrušil vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V prípade, že sa odvolací súd stotožní s názorom súdu prvého stupňa žiadal, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. konanie prerušil a požiadal súdny dvor Európskych spoločenstiev (Súdny dvor EÚ) o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci ako o predbežnej otázke.

Navrhovateľ a odporca odvolací návrh nepodali.

K doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a v zmysle § 219 O.s.p. tento potvrdil. Zároveň si uplatnil i trovy odvolacieho konania. Zastáva názor, že vedľajší účastník, ktorým je Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3Cob/259/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/164/2012. Zdôraznil, že z vlastných skúseností má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Je teda zrejmé, že pred zaslaním oznámení o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, ktorý pre vstupe nebol žiadny dôvod iba zbytočne navyšuje trovy konania a vzbudzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale hoci hlavným dôvodom je získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatnenie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia iných krajských súdov, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012, 13Co/105/2012, 17Co/91/2012, 17Co/164/2012, 6Co/141/2012 ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 3Cob/259/2011.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - vedľajším účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné a je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka zrušiť a vec v zrušenom rozsahu vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je odvolateľom napadnutá časť o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, pričom súd prvého stupňa o náhrade trov účastníkov nerozhodol.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 29.12.2011 na súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd uložil platobným rozkazom odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 92,54 Eur s úrokom z omeškania 9,5% ročne a náhradu trov konania za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia. Tento návrh následne upresnil podaním zo dňa 04.04.2012 tak, že predmetom konania je suma 89,20 Eur s príslušenstvom.

Vedľajší účastník Spotrebiteľské združenie OSA vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 25.04.2012 ako vedľajší účastník na strane odporkyni prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami a zároveň vzniesol námietku premlčania nároku a žiadal priznať náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby, ktoré v prípade úspechu vyšpecifikuje po ukončení konania, resp. na výzvu súdu.

Okresný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o rozhodnutie platobným rozkazom, ale vo veci nariadil pojednávanie na deň 04.10.2012. Ešte pred pojednávaním vedľajší účastník dňa 01.08.2012 doručil súdu písomné vyjadrenie. Navrhovateľ, ktorému súd doručil oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania (obsahujúce i námietku premlčania) písomným podaním doručeným súdu 10.08.2012 návrh vzal späť, navrhol konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Súd následne termín pojednávania zrušil a vo veci rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrilo. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zavinil, že

konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporcu.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade navrhovateľ späťvzatím podanej žaloby z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť, zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla povinnosť navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane.

V danom prípade bolo ale potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p., ale nie spôsobom, ako to urobil súd prvého stupňa, keď odkázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, č.k. 13Co/105/2012, ktorého časť aj odcitoval. Takýto spôsob odôvodnenia rozsudku nie je v súlade s ust. § 157 O.s.p. a preto je v rozpore so zákonom.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku a v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. i uznesenia, súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach opakovane vyslovil názor, že každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 36 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie cit. ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Takéto odôvodnenie musí teda obsahovať i uznesenie súdu a to i v časti, ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia - musí byť teda preskúmateľné.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutej časti prvostupňového uznesenia je v rozpore s cit. ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Prvostupňový súd v odôvodnení uviedol iba odkaz na ust. § 150 ods. 1 O.s.p., pričom vôbec sa nezaoberal jeho výkladom a neuviedol ani spôsob a dôvod jeho aplikácie na daný prípad.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 157 ods. 2 O.s.p., pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý

argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29.05.1997, Higgs c. Francúzsko z 19.02.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného uznesenia prvostupňového súdu v napadnutej časti o náhrade trov vedľajšiemu účastníkovi s vyššie uvedeným je zrejmé, že prvostupňový súd sa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. dôsledne neriadil, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie o náhrade trov predmetného konania podstatné skutočnosti. V dôsledku toho je rozhodnutie i nepreskúmateľným.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov konania účastníkov s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 cit. ust. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude opätovne vyhodnotiť vecne i právne otázku náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, ktorý vstúpil do konania na strane odporcu, následne o náhrade trov konania opätovne rozhodnúť, pritom súd s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne i o trovách predchádzajúceho i tohto odvolacieho konania, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

Senát krajského súdu takto rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.